

Vahyedilen Gerçek

BÖLÜM ON DOKUZ

Rādhā-Kṛṣṇa'nın Oyunlarının Bir Sonraki Baskısı

Tanrı Katı'nın Yüce Şahsiyeti için beslenen ilahi aşk hayatlarımızın en üstün serveti ve hedefidir (*premā pumartho mahān*). Śrī Chaitanya Mahāprabhu bu anlayışı Hindistan'ın tamamında vaaz etti ve şimdi bu bütün dünyaya yayılmış bulunuyor. O ilahi aşk sayesinde herkes Tanrı'nın ilahi mekânına, Śvetadwīp'e girecektir. Śvetadwīp iki kısımdan oluşur: İlahi Çift Rādhā-Kṛṣṇa'nın Vṛndāvan'daki mādhyama-līlā'sı ve Gaurāᅅga Mahāprabhu'nun Nabadwīp'deki audārya-līlā'sı. *Mahāprabhu Śrī Chaitanya Rādhā-Kṛṣṇa nahe anya*: Śrī Chaitanya Mahāprabhu Rādhā-Kṛṣṇa'dan farksızdır. Onun da aşkın dünyada Kendi ilahi ülkesi vardır, ve O, Kendi yakın dostlarıyla ebediyen orada yaşar ve akıllalmaz ilahi aşk Oyunları ile uğraşır.

Kṛṣṇa'nın iki yönlü görüntüsü

Śrīmad Bhāgavatam, Śrī Brahma-saᅅhitā ve diğer kutsal metinler bu dünyadaki herkes için Kṛṣṇa'nın Vṛndāvan'daki ilahi zuhurunu ve mādhyama-līlā'yı anlatmışlardır.

aᅣṭāvimśa chatur-yuge dvāparera śeᅣe

vrajera sahite haya kṛṣṇera prakāśe

(Śrī Chaitanya-charitāmṛta: Ādi-līlā, 3.10)

“Dvāpar-yuga'nın sonunda Vaivasvata Manu'nun yirmi sekizinci milenyumunda, Svayam Bhagavān Śrī Kṛṣṇa ebedî mekânı Vṛndāvan ile birlikte bu dünyada görünür.”

īśvaraᅣ paramaᅣ kṛṣṇaᅣ sach-chid-ānanda-vigrahaᅣ

anādir ādir govindaᅣ sarva-kāraᅅa-kāraᅅam

(Śrī Brahma-saᅅhitā: 5.1)

Svayam Bhagavān Kṛṣṇa'nın anlamı şöyledir, 'Aşkın ve maddesel olan her şeyin başlangıcı', 'bütün nedenlerin nedeni', 'Tanrı Katı'nın Yüce Şahsiyeti'. Bu Svayam Bhagavān Kṛṣṇa beş bin yıl önce görüldü ve dünyaya mādhyama-lilā'sını gösterdi. Ardından yakın dostları, mekânı, donanımı, ve benzeri şeylerle birlikte çekildi.

Kṛṣṇa bu dünyada görüldüğü zaman, aslında Onun içinde iki form görüldü.

**kṛṣṇo 'nyo yadu-sambhūto yaḥ pūrṇaḥ so 'sty ataḥ paraḥ
vṛndāvanam parityajya sa kvachin naiva gachchhati¹**

(Śrī Laghu-bhāgavatāmṛta: Pūrva-khaṇḍa, 165)

Śrīla Rūpa Goswāmī Prabhu formlardan birinin, sürmekte olan şeytansı faaliyeti yok etmek ve yeryüzündeki her şeyi uyumlu hâle getirmek için gelen Yuga-avatār (çağın Avatār'ı) olduğunu açıkladı. Diğer form ise Svayam Bhagavān Śrī Kṛṣṇa'nın Kendisi idi. O, oyun seven, şakacı Güzel Gerçeklik olarak ebediyen Vṛndāvan Dhām'da yaşar. O Svayam Bhagavān Kṛṣṇa aslında Avatārī Kṛṣṇa'dır, bütün Avatār'ların (*sarva-kāraṇa-kāraṇam*) kaynağı olan özgün Kṛṣṇa'dır. Yeryüzündeki Oyunları sırasında, Kṛṣṇa'nın Yuga-avatār formu gezegendeki misyonunu gerçekleştirmek için Vṛndāvan'ın dışına çıktı, oysa özgün Kṛṣṇa, Svayam Bhagavān Kṛṣṇa—*Īśvaraḥ Paramaḥ Kṛṣṇaḥ*—asla Vṛndāvan'ın dışına adım atmadı. Vraja Dhām'daki adanmış kullarıyla gerçekleşen ayrılıkta beraberlik Oyunları boyunca Vṛndāvan'da kaldı. Sonra, Vṛndāvan sakinleriyle oynadığı Oyunlar ve Dvāpar-yuga Avatār Oyunları tamamlanınca, o özgün Kṛṣṇa, Yuga-avatār formu ile birlikte, evrenden çekildi.

Aşk ve cömertlik

Kṛṣṇa'nın görünmesinin ardından yeryüzünde Kali-yuga-avatār'ın, Kali Çağının dharma'sını: Hari-nām-saṅkīrtan'ı dağıtan Avatār'ın zamanı geldi. O dönemde Kṛṣṇa, Śrī Chaitanya Mahāprabhu olarak görüldü.

**śrī kṛṣṇa chaitanya prabhu jīve dayā kari
sva-parṣada svīya dhāma saha avatari**

(Śaraṇāgati: 1.1)

---

1. Svayam Bhagavān Kṛṣṇa Yadu hanedanında görünen Kṛṣṇa'dan farklıdır. O asla Vṛndāvan'ı terk etmez.

Śrī Chaitanya Mahāprabhu refakatçileri ve ilahi mekânı ile birlikte aşkın dünyadan indi. O, audārya-lilā'sını gösterdi ve bu dünyanın bütün şanslı ruhlarına merhametini bahşetti. Ama Kṛṣṇa gibi, Mahāprabhu'nun içinde de iki form vardır: biri Hari-nām-saṅkīrtan'ı dağıtmaya gelen Yuga-avatār'dır, diğeri ise Rādhā-Kṛṣṇa-milita-tanu'dur: Rādhā-Kṛṣṇa'nın bir olmuş hâlidir—ebedî eşi Rādhārāṇī'nin kalp ve hâlesi ile tezahür eden Avatārī Kṛṣṇa'dır.

Tanrı'nın audārya-lilā'sı (cömertlik Oyunları), jīva-ruhlara Onun mādhyaya-lilā'sına (tatlı Oyunlara) girme izni verir. Śrī Chaitanya Mahāprabhu olarak Tanrı, Kendi Rādhā-Kṛṣṇa-lilā'sını bir mücevher gibi gösterebildi; mücevherin bütün kesitlerini ve ihtişamını gözler önüne serebildi. Tanrı, Kṛṣṇa olarak görüldüğünde, mādhyaya-lilā'sını kişisel olarak tattı; jīva-ruhlara mādhyaya-lilā'sına giriş izni dağıtmadı. Ama Śrī Chaitanya Mahāprabhu olarak Tanrı, audārya-lilā'sında aktif bir şekilde mādhyaya-lilā'sını her yere dağıtır. Bu nedenle Śrī Chaitanya Mahāprabhu'nun audārya-lilā'sı Kṛṣṇa'nın lilā'sının daha fazlası olduğu için adanmışlar tarafından yüceltilir.

Śrīmad Bhāgavatam Śrī Chaitanya Mahāprabhu'nun Kendisini ve armağanı olan Kṛṣṇa-prema'yı nasıl dağıttığını, bir yandan da ruhlara mādhyaya-lilā'sına nasıl girme izni verdiğini anlatır.

**kṛṣṇa-varṇaṁ tviṣākṛṣṇaṁ sāṅgopāṅgāstra-pārśadam
yajñaiḥ saṅkīrtana-prāyair yajanti hi sumedhasaḥ**
(*Śrīmad Bhāgavatam*: 11.5.32)

“Kṛṣṇa ilahi aşkı ve Kutsal Adı vasıtasıyla ilahi formunu yaymak için Gaurāṅga olarak form alacaktır. O, her şeyi saṅkīrtan mahāyajñā yoluyla, yani Tanrı'nın Kutsal Adını toplulukla birlikte zikretmek olan büyük adak yoluyla yayacaktır. O, *Kṛṣṇa-varṇaṁ tviṣākṛṣṇaṁ* olacaktır: O, her an Kutsal Ad 'Kṛṣṇa'yı zikredecektir ve formu altın parıltısına sahip olacaktır. *Sāṅgopāṅgāstra pārśadam yajñaiḥ saṅkīrtana*: O, refakatçileri—Nityānanda Prabhu, Advaita Āchārya, Gadādhara Paṇḍit, Śrīvās Ṭhākura ve diğeri—ile birlikte zikir yapacak, dans edecek, ve herkesi Hari-nām-saṅkīrtan adağı ile görevlendirecektir. *Yajanti hi sumedhasaḥ*: bütün şanslı ruhlar Onun yaydığı yöntemi uygulayacaklar ve kalplerinde Kṛṣṇa-prema hissedeceklerdir.”

Rāmānanda Rāy ile karşılaşma

Śrī Chaitanya Mahāprabhu, Oyunları sırasında, Rādhā-Kṛṣṇa'nın birleşmiş hâli olan gerçek kimliğini ilk olarak sevgili kulu Rāmānanda Rāy'a Godāvarī Nehri kıyısında açıkladı. Mahāprabhu bütün koşullanmış ruhlara ilahi merhametini Rāmānanda Rāy aracılığı ile bahşetmeyi seçti. *Śrī Chaitanya-charitāmṛta*, Madhya-lilā, Bölüm 8'de bulabileceğiniz karşılıklı konuşmalarında, Śrī Chaitanya Mahāprabhu'nun dünyaya vermeye geldiği mükemmel anlayış ve armağan sunulur. Orada her şey anlatılır. Eğer onu okursanız insanların Kṛṣṇa bilincine nasıl gireceğini, uygulama hayatlarında nasıl ilerleyeceklerini, kendilerini Kṛṣṇa'ya nasıl sunacaklarını ve Kṛṣṇa'nın onların hizmetini nasıl kabul edeceğini anlarsınız— her şeyi anlarsınız.

Karşılaşmalarının final kısmında, Śrī Chaitanya Mahāprabhu Kendi içsel kimliğini ve saklı Oyunlarını Rāmānanda Rāy'a açıkladı. Mahāprabhu Rāmānanda'ya şu soruyu sorarak konuşmalarına başladı, "*Paḍa śloka sādhyera nirṇaya* (Cc: 2.8.57): lütfen hayatlarımızın nihai amacını açıklayan bir śloka oku."

Rāmānanda bir śloka ile cevap verdi, ancak Mahāprabhu şöyle dedi, "*Eho bāhya, āge kaha āra*: bu yüzeysel. Daha derine in."

Rāmānanda başka bir śloka okudu, ama Mahāprabhu reddetti: "Ah! Sen Beni kandırıyorsun! *Eho bāhya, āge kaha āra*: cevap bu değil. Daha fazlasını söyle."

Mahāprabhu Rāmānanda'nın bir, iki, üç, dört cevabını bu şekilde reddetti: "*Eho bāhya, āge kaha āra*: bu uygun değil. Daha fazlasını biliyorsun, dolayısıyla Bana daha fazlasını söyle."

Mahāprabhu Rāmānanda'nın śloka'larını reddederek onu eğitiyordu, ama Rāmānanda da Mahāprabhu'yu sınıyordu. Rāmānanda bir sannyāsī'nin Rādhā-Kṛṣṇa-lilā'yı en üstün merteye olarak kabul etmesine kuşkuyla bakıyordu ve bundan hemen söz etmek istemedi. O öncelikle varṇāśram-dharma'yı ve diğer başlangıç seviyelerini övdü.

Mahāprabhu Rāmānanda'yı, Rāmānanda da Mahāprabhu'yu bu şekilde sınıdı. Sonunda, aralarında çok iyi bağlantılar olduğunu anlayınca, Kṛṣṇa bilincinin özü üzerinde konuştular. Rāmānanda Rādhā-Kṛṣṇa'ya sunulan rāga-mārg-sevā'nın en üstün olduğunu anlattı ve savundu, Mahāprabhu da bundan çok çok mutlu oldu. Rāmānanda şöyle dedi, "*Īhāra madhye Rādhāra prema—'sādhyā-śiromaṇi'*: Kṛṣṇa'ya gerçek hizmet Rādhārāṇī tarafından verilir ve tüm gopī'ler arasında en üstünü olan Rādhārāṇī'nin prema'sı, en yüce mükemmeliyettir."

Mahāprabhu bunu duymaktan fazlasıyla tatmin oldu ve Rāmānanda Rādhā-Kṛṣṇa'nın madhura-rasa-lilā'sı hakkında pek çok şey anlattıktan sonra ona şöyle dedi, "Evet. Senin anlattığın şey üstündür, ama daha fazlası var mı?"

Rāmānanda cevap verdi, "Ben hiç kimsenin bundan daha fazlasını isteyebileceğini düşünemiyorum. Kutsal metinlerde bunun ötesine geçen hiçbir śloka bulamadım, ama eğer istersen, benden Seni tatmin edebilecek bir şey duyabilirsin." Ardından Rāmānanda kendi yazdığı şiirlerden birini okumaya başladı:

pahilehi rāga nayana-bhaṅge bhela

anudina bāḍhala, avadhi nā gela

nā so ramaṇa, nā hāma ramaṇī

dūhu-mana manobhava peṣala jāni²

(Śrī Chaitanya-charitāmṛta: Madhya-lilā, 8.194)

Bu madhura-rasa'nın en aşırı ifadesidir, ve Mahāprabhu bu ifadeyi duyunca sonunda Rāmānanda'nın ağzını Kendi eliyle kapattı. Böylece, en nihayet, Rāmānanda Mahāprabhu'ya, Mahāprabhu da Rāmānanda'ya teslim oldu.

Aşktan şaşkına dönmüş

Öğrenci: Rāmānanda Rāy'ın şiirini biraz daha açıklayabilir misiniz? Bizim anlamamız imkânsız mı?

Śrīla Govinda Mahārāj: Aslında bu sıradan insanların fikir yürütmesi için uygun bir şiir değildir. O şiir Mahāprabhu'nun hayatın hedefi ile ilgili sorusuna Rāmānanda Rāy'ın verdiği en üstün cevaptır. Chaṇḍī Dās da bize Rādhārāṇī'nin şarkılarından birini verdi:

nā jāni kateka madhu, śyāma-nāme āchhe go,

parāṇa chhāḍite nāhi pāre

japite, japite nāma, avaśa karila go,

kemane pāiba sai, tāre

nāma-paratape yāra, aichhana karila go,

---

2. [Rādhārāṇī şarkı söyler:] Bizim bağılılığımız ilk önce göz temasından doğdu. Günden güne arttı, sınır tanımadı. O erkek değil, Ben de kadın değilim. Bunu anlayan Küpid kalplerimizi birbirine bastırdı.

aṅgera paraśe kibā haya
yekhāne vasati tāra,   nayane heriyā go
yuvatī dharama kaichhe raya
pāśarite kari mane,   pāśarā na yāya go,
ki kārībe ki habe upāya
kahe dvija chaṇḍī-dāse,   kulavatī kula-nāśe,
āpanāra yauvana yāchāya³

Kṛṣṇa'nın Adını duyduktan sonra Rādhārāṇī duygulanır. Kişiyi kendini adama ilhamı Kṛṣṇa'nın Adından gelir. Bu şarkının anlamı budur.

Rāmānanda Rāy'ın şarkısında Rādhārāṇī şöyle der, "Kṛṣṇa ve Ben birbirimizi ilk kez gördüğümüzde, birbirimize cezbolduk." Rādhārāṇī doğal bir şekilde Kṛṣṇa'ya cezbolur, Kṛṣṇa da doğal bir şekilde Rādhārāṇī'ye cezbolur. Enerji ve Enerji Kaynağı birbirinden ayırt edilemez, yine de Kṛṣṇa Enerji Kaynağıdır, Rādhārāṇī ise Enerjidir. Onlar ebediyen iki form içinde var olurlar, ama birbirlerine öylesine cezbolabilirler ki Kendilerini birbirlerinden ayırt edemezler. Bu şarkı Onlara bu hâlin geldiğini anlatır. Rādhārāṇī merak eder, "Nasıl oluyor da Kṛṣṇa Mathurā'da, Ben ise buradayım?" Bir arkadaşına şöyle der, "Bugün bu durum ortaya çıktı: Kendimi Kṛṣṇa'dan ayırt edemiyorum. O yüzden, Ona 'Bu nedir? Gerçek aşk mıdır? Gerçek bağlılık mıdır?' diye sorman için seni Kṛṣṇa'ya elçi olarak gönderiyorum."

Rāmānanda Rāy'ın bu şarkısının içinde çok şey var. Rādhārāṇī merak eder, "Ben kadın mıyım, Kṛṣṇa erkek mi, yoksa Ben erkek miyim, Kṛṣṇa kadın mı bilmiyorum. Gerçek nedir? Her şeyi unuttum çünkü Beni böylesine güçlü bir aşk, güzellik ve cazibe ele geçirdi."

Öğrenci: Bu şarkı Rādhā ile Kṛṣṇa'nın kimliklerinin birbirine karıştığını mı anlatıyor?

---

3. Śyām'ın Adını duymama kim neden oldu? Kulaklarımdan girip varlığımın merkezine ulaşan Śyām'ın Adı kalbimi etkisi altına aldı. Śyām'ın Adında ne kadar nektar olduğunu bilmiyorum: Kalbim Onu terk etmekten aciz. Onun Adını zikrederken, yenik düştüm. Ah dostum! Onunla nasıl buluşacağım? Onun Adının enerjisi Beni böyle etkiliyor. Onun bedeninin dokunuşu ne yapacak? Onun nerede yaşadığını görürsem, bekâret yeminimi nasıl koruyacağım. Onu unutmaya karar verdim, ama bu imkânsızdı. Ben ne yapacağım? Çözüm ne? Dvija Chaṇḍī Dās der ki, 'İffetli bir kız Kendi ailesini bu şekilde lekeler ve gençliğini sunar.'

Śrīla Govinda Mahārāj: Bu şarkının içinde çok şey vardır, ancak bunlar ulu orta konuşulacak şeyler değildir. Burada māyāvādī'ler bunu fırsat bilip şöyle derler, “Bizim durumumuz budur”, oysa öyle değil. Kısaca diyebiliriz ki güçlü aşk ve bağlılık kişiyi kör edebilir ve tıpkı çok güçlü ışığın gözü kör etmesi gibi, bir parça pozitif ışık dışında herhangi bir şey görmesine imkân vermeyebilir.

Śrīman Mahāprabhu'nun saklı kimliği

Rāmānanda Rāy'dan duyduktan sonra, Mahāprabhu öylesine mutlu oldu ki Kendi içsel formunu Rāmānanda'dan saklayamadı. Konuşmaları hemen hemen bitince, Rāmānanda Mahāprabhu'nun ilahi formunun kendisine görünmesine çok şaşırıldı. Ne gördüğünü biliyordu, ama inanmıyordu. Mahāprabhu'ya sordu:

**pahile dekhilū tomāra sannyāsi-svarūpa
ebe tomā dekhi muñi śyāma-gopa-rūpa
tomāra sammukhe dekhi kāñchana-pañchālikā
tāra gaura-kāntye tomāra sarva aṅga dhākā**

(Śrī Chaitanya-charitāmṛta: Madhya-līlā, 8.268–269)

“Prabhu, bu ne? Ben ne görüyorum? Bu Senin formun, ama inanmıyorum. İlk başta Seni bir sannyāsi, kuşkusuz harika bir sannyāsi olarak gördüm. Oysa şimdi Seni sadece bir sannyāsi olarak görmüyorum: Senin içinde Kṛṣṇa'nın Kendisini görüyorum ve O, Rādhārāṇī'nin kalbine sahip ve Rādhārāṇī'nin halesi ile sarılı görünüyor. Bu nedir?”

Mahāprabhu önce Kendisini Rāmānanda'dan saklamak istedi. Mahāprabhu şöyle dedi, “Ah! Sen yüce bir Kṛṣṇa-bhakta'sın! Kṛṣṇa'ya öylesine büyük bir aşk besliyorsun ki Kṛṣṇa'nın mevcudiyetini her yerde görüyorsun. Şimdi Bana bakıyorsun, ve her yerde Kṛṣṇa'yı gördüğün için, Beni Kṛṣṇa olarak görüyorsun. Benim içimde neden Kṛṣṇa'yı görmeyesin?” Rāmānanda Rāy çok kararlı bir şekilde karşılık verdi:

**rāya kahe,—prabhu tumi chhāḍa bhāri-bhūri
mora āge nija-rūpa nā kariha churi**

(Śrī Chaitanya-charitāmṛta: Madhya-līlā, 8.278)

“Prabhu, neden beni kandırmaya çalışıyorsun? Ben Senin kim olduğunu anlıyorum; kimliğini benden saklayamazsın. Senin Rādhā-Kṛṣṇa'nın birleşmiş ilahi formu olduğunu

görebiliyorum, ve bu bir illüzyon değil. Lütfen beni kandırma. Bana doğruyu söyle. Sen buraya beni görmeye ve bana ilahi formunu göstermeye geldin. Neden şimdi Kendini saklıyorsun?”

Mahāprabhu şöyle dedi, “*Bhakti-bale pāra tumi brahmāṇḍa śodhite*: sen her şeyi bilirsin; Ben ne diyebilirim? Senin adanmışlığının gücü tüm evreni arındırabilir. Sen Benim çok müstesna bir kulumsun, ve Ben senin önünde Kendimi saklayamam. Gerçekten de, Ben senin görmekte olduğun şeyim.”

tabe hāsi’ tāre prabhu dekhāila svarūpa

‘rasa-rāja’, ‘mahābhāva’—dui eka rūpa

(*Śrī Chaitanya-charitāmṛta: Madhya-līlā, 8.282*)

Mahāprabhu gülümsedi ve Rāmānanda’ya Rasarāj-Mahābhāva—Rādhā-Kṛṣṇa—olarak Kendi birleşmiş mükemmel ilahi formunu: tüm rasa’nın alışveriş yeri ile tüm ilahi vecdin kaynağının birleşmiş hâlini gösterdi.

dekhi’ rāmānanda hailā ānande mūrchchhite

dharite nā pāre deha, paḍilā bhūmite

(*Śrī Chaitanya-charitāmṛta: Madhya-līlā, 8.283*)

Rāmānanda, Mahāprabhu’nun formunun Rādhārāṇī’nin kalp ve hâlesiyle birlikte Kṛṣṇa olarak mükemmel bir şekilde tezahür ettiğini görünce, ayakta duramadı; bilinçsiz bir şekilde yere düşüp bayıldı. Mahāprabhu Rāmānanda’nın bedenine dokundu, ve Rāmānanda normal bilincine döndü. Sonra Rāmānanda Mahāprabhu’yu tekrar bir sannyāsī olarak gördü ve şaşırıldı. Mahāprabhu şöyle dedi,

āmi—eka bātula, tumi—dvitīya bātula

ataeva tomāya āmāya ha-i sama-tula

(*Śrī Chaitanya-charitāmṛta: Madhya-līlā, 8.291*)

“Ben deliyim, sen de delisin. Başka hiç kimse Rādhā-Kṛṣṇa’nın birleşmiş formu olan Benim bu ilahi formumu görmedi, ama bu Benim kendi gerçek formum. Başkalarına bu formu gördüğünü söyleme. Görmüş olduğun şeyi kalbinde sakla.”

En merhametli Avatār

Śrī Chaitanya Mahāprabhu'nun ilahi kimliğinin saklı hazinesi Rāmānanda Rāy'ın kalbinden dışarıya ilk olarak bu şekilde çıktı. Daha sonra Śrī Chaitanya Mahāprabhu bu bilinci bütünüyle Śrīla Rūpa Goswāmī Prabhu'ya aktardı. Śrī Chaitanya Mahāprabhu, buradaki mevcudiyeti tamamlandıktan sonra, merhametinin akışının bu dünyada devam etmesini istedi, dolayısıyla Śrī Chaitanya Mahāprabhu Prayag'da Śrīla Rūpa Goswāmī ile karşılaşınca, Rāmānanda Rāy'a ifşa ettiği her şeyi Śrīla Rūpa Goswāmī'ye şahsen öğretti. Mahāprabhu daha sonra, bütün kullarına şöyle dedi, "Ben her şeyi Rūpa Goswāmī'ye vermiş bulunuyorum." O, Śrīla Rūpa Goswāmī Prabhu'yu Kendi varisi olarak bu şekilde belirledi. Dolayısıyla Śrī Chaitanya Mahāprabhu'nun merhametinin akışı devam ediyor mu etmiyor mu diye bir mesele yok.

Daha sonra, Mahāprabhu'nun merhametiyle, Śrīla Rūpa Goswāmī Prabhu Mahāprabhu'nun zuhurunu ve dünyaya verdiği armağanı muhteşem ve mükemmel bir şekilde açıklayan bazı dizeler yazdı:

**namo mahāvādānyāya kṛṣṇa-prema-pradāya te
kṛṣṇāya kṛṣṇa-chaitanya-nāmne gaura-tviṣe namaḥ**
(*Śrī Chaitanya-charitāmṛta: Madhya-līlā, 19.53*)

Mahā bu beyitte üstünlük belirtmek için kullanılır: "Herkes Kṛṣṇa-prema vermek için görünen Śrī Chaitanya Mahāprabhu'dan daha merhametli hiç kimse yoktur, ya da hiç kimse Onun verdiğiinden daha fazlasını vermemiştir."

Sadece Mahāprabhu mahāvādānya Avatār olarak bilinebilir çünkü Kṛṣṇa-prema'yı dünyaya mükemmel bir şekilde sadece O dağıtmıştır. Jīva-ruhları kutsamak için bu dünyada Tanrı'nın pek çok formu görünmüştür. İçlerinde Kṛṣṇa ve Onun Vṛndāvan-līlā'sı üstündür, ancak Gaurāṅga Mahāprabhu Kṛṣṇa'dan daha merhametlidir. Mahāprabhu, Kendi adanmış kulu formunda zuhur eden Kṛṣṇa'nın Kendisidir. Bir adanmışın doğası Kṛṣṇa'yı yaymaktır ve Kṛṣṇa'nın Kendisi bir adanmış olunca, koşullanmış ruhlara merhameti en merhametli ruh hâli içinde dağıtır. Ve Onun kendi merhametini bahşedip bahşedemeyeceği konusunda kuşku yoktur!

Bazen bir ülkenin yönetimi değişince veya çok saygın kişiler bir ülkeye gelince, mahkûmların serbest bırakıldığını görürüz. Bazen binlerce mahkûm serbest bırakılır. Benzer şekilde, Kṛṣṇa adanmış kul olarak görününce, her şey değişir, ve O ruhlara bütün merhametini özğürce verir. O Kendisini verebilir, ve hiçbir yasa tarafından buna karşı

çıkılamaz. Dolayısıyla Mahāprabhu Śrī Chaitanyadev Kendi öz beninin yüce bahşedicisidir, ve merhametli zuhuru sayesinde bütün ruhlar en üstün ruhsal şansı: Kṛṣṇa-prema'yı elde edebilirler.

Saf aşkı yaymak

Bu Kali-yuga'nın ruhları son derece şanslıdır çünkü onlar merhametin en özel şeklini çok geniş bir biçimde elde ediyorlar. Mahāprabhu olmadan, Kṛṣṇa ile ve Onun gopī'lerle oyun oynadığı Vṛndāvan'daki līlā'sı ile bir bağlantı çok ender ele geçer. Kṛṣṇa pek çok Avatār'a sahiptir: Yuga-avatār'lar, Līlā-avatār'lar, Manvantār-avatār'lar, Śaktyāveś-avatār'lar ve diğerleri. Kṛṣṇa ile, mādhyama-līlā'da gopī'lerle eğlenen ebedî şakacı Tatlı Mutlak ile, Onun Kendi özgün formu içinde bir bağlantı çok ender ele geçer. Sadece Kṛṣṇa'nın Kendisi bunu yaymak istediği zaman oraya girmek mümkün olur; sadece Śrīman Mahāprabhu'nun audārya-līlā'sı yoluyla Kṛṣṇa'nın mādhyama-līlā'sına girebiliriz.

Daha müstesna bir şekilde diyebiliriz ki Kṛṣṇa'nın Kendisini yaymaya ve Kendi Oyunlarına giriş izni vermeye tam olarak hakkı yoktur. Sadece Kṛṣṇa'nın baş enerjisi, Kṛṣṇa üzerinde 'bütün hakları saklı' olan Śrīmatī Rādhārāṇī, Kṛṣṇa'yı ve Kṛṣṇa-prema'yı mükemmel bir şekilde yayabilir. Kṛṣṇa, yüce kulu Rādhārāṇī'nin kalp ve hâlesi ile Śrī Chaitanya Mahāprabhu olarak görüldüğü zaman, kendisini yayma fırsatına sahip olur, yani, Rādhārāṇī Kṛṣṇa'ya beslediği Kendi vecd dolu aşkın ilahi ruh hâlini yayar.

Bir adanmışın ruh hâli her zaman yaymaktır, Rādhārāṇī ise her zaman merhametlidir. Kṛṣṇa'nın Oyunlarının tatlılığını tek başına tatmak istemez. *Ānuśaṅge prema-maya kaile tribhuvāna* (Cc: 2.8.280): Mahāprabhu, Rādhā-Kṛṣṇa'nın birleşmiş hâli olarak, Kendi ruh hâlini saklayamadı; O Kṛṣṇa-prema'yı herkese yaydı, bundan dolayı O gerçekten de Tanrı'nın en yüce merhamete sahip formudur (mahāvādānya Avatār). Kṛṣṇa, Śrī Chaitanya Mahāprabhu olarak görünüp sonsuz merhamete sahip olduğunu, bütün ruhları cezbettiğini ve kalplerini vecdle (Kṛṣṇa-prema) doldurduğunu ispat etti.

Altın renkli Tanrı'nın altın hediyesi

Mahāprabhu koşullanmış ruhları Hari-nām-saṅkīrtan yoluyla kurtarmak için Yuga-avatār olarak görüldü. Bu Onun zuhurunun dışsal nedenidir, ama bunun içinde bir de özellik vardır. Mahāprabhu, Rādhārāṇī ile Tanrı Katının Yüce Şahsiyeti, Kṛṣṇa'nın birleşmiş formudur. O bu şekilde geldiği zaman, Onun saṅkīrtan'daki armağanının enerjisi, yuga-dharma'yı yaymak için diğer Kali-yuga'larda gelen genel bir Yuga-avatār'inkinden çok

daha fazladır. Eđer bir kiři normalde sańkirtan'ın enerjisinin yüzde 10'unu hissediyorsa, řri Chaitanya Mahāprabhu tarafından dađıtıldıđı zaman Hari-nām-sańkirtan'ın enerjisinin yüzde 50'sini ya da yüzde 100'ünü hissedecektir.

řri Rūpa Goswāmī Prabhu, řri Chaitanya Mahāprabhu'nun olađanüstü gücüyle yaydıđı armađanı anlattı:

**anarpita-charīm chirāt karuṇayāvatīrṇaḥ kalau
samarpayitum unnatojjvala-rasām sva-bhakti-śriyam
hariḥ puraṭa-sundara-dyuti-kadamba-sandīpitaḥ
sadā hṛdaya-kandare sphuratu vaḥ śachī-nandanaḥ**
(*řri Chaitanya-charitāmṛta: Ādi-līlā, 1.4*)

Anarpita-charīm chirāt karuṇayāvatīrṇaḥ kalau: bu dünyada Tanrı'nın pek çok formu görünmüştür—Matsya, Kūrma, Vāman, Balarām, Kṛṣṇa ve diğerleri—ve Kendi amaçlarını gerçekleştirmek için ondan önce de pek çok Yuga-avatār göründü. Ama bu Kali-yuga'da, řri Chaitanya Mahāprabhu dünyaya daha önce hiçbir zaman hiçbir yerde hiç kimse tarafından hiç verilmemiş olan en saklı hazineyi vermiştir.

Samarpayitum unnatojjvala-rasām sva-bhakti-śriyam: Mahāprabhu ruhlara en yüce merhameti vermekle kalmadı, sańkirtan'ın en yüce enerjisiyle, onlara mümkün olan en üstün kazanımı: Tanrı'ya hizmet etmek olan en üstün yöntemi verdi. *Unnatojjvala-rasām* en yüksek rasa: madhura-rasa anlamına gelir. Mahāprabhu ruhlara o en yüksek türden aşkın, bağlılığın ve hizmetin giriş iznini verdi. Beş rasa— śānta, dāsya, sakhya, vātsalya ve madhura—metal türlerine benzetilir: bakır, gümüş, altın ve diğerleri. Altın en üst sırada yer alır ve Rādhārāṇī'nin altın renginde görünen Mahāprabhu řri Gaurāṅgadev, altın renkli Avatār, en üstün rasa'yı, altın renkli madhura-rasa'yı verdi.

Hariḥ puraṭa-sundara-dyuti-kadamba-sandīpitaḥ: Oyunlarının tamamında Mahāprabhu'nun güzel altın formu yeni kesim işlemleri görmüş, parıldayan altından çok daha üstün göründü.

Sadā hṛdaya-kandare sphuratu vaḥ śachī-nandanaḥ: biz altın renkli Tanrı řri Gaurāṅgadev'in Kendi altın renkli mükemmel formunu ve altın renkli armağanını kalplerimizde göstermesi için dua ediyoruz.

Kṛṣṇa'nın, madhura-rasa'da sevgililer arasındaki aşkın olağanüstü müstesna ve yüce konumunu gösterebilmesi, sadece Onun řri Chaitanya Mahāprabhu formunaki Oyunlarında mümkün oldu. Kṛṣṇa Rādhārāṇī'nin kalp ve hālesi ile, Onun ati-gūḍha mahābhāva'sı (en mahrem vecd dolu aşkı) ile görününce madhura-rasa'nın ihtişamı bütünüyle gözler önüne serilebildi. Diđer Kali-yuga-avatār'lar Rādhārāṇī'nin kalp ve

hâlesi ile görünmezler; diğer Kali-yuga-avatâr'lar Hari-nâm-saṅkīrtan'ı yayarlar, ama Rādhārāṇī'nin Kṛṣṇa'ya olan aşkını içsel olarak tatmazlar. Tanrı yalnızca, Svayam Bhagavān Kṛṣṇa'nın Śrī Chaitanya Mahāprabhu olarak özel zuhuru içinde iken o Oyunlarla meşgul olur. O bunu Kendisi için, kendi çıkarı için yapar, ama aynı zamanda bu Kali-yuga'daki ruhlar da son derece şanslı olurlar.

Rādhā-Kṛṣṇa'nın ihtişamı

Biz Vṛndāvan'da flütü eşliğinde, gopa'larla ve gopī'lerle ebediyen oyun oynayan Kṛṣṇa'nın, Tanrı Katı'nın Yüce Şahsiyeti'nin kimliğini gerçek anlamda Śrī Chaitanya Mahāprabhu'nun görünmesi ile anlayabiliriz.

**sarvādbhuta-chamatkāra-lilā-kallola-vāridhiḥ
atulya-madhura-prema-maṅḍita-priya-maṅḍalaḥ
tri-jagan-mānasākārṣi-muralī-kala-kūjitaḥ
asamānordhva-rūpa-śrī-vismāpita-charācharaḥ**

(Śrī Chaitanya-charitāmṛta: Madhya-lilā, 23.82–83)

“Kṛṣṇa'nın ilahi Oyunları herkesi hayrete düşürür, Onun mādhyura-lilā'sı üstündür, Onun flütü herkesin kalbini eritir ve Onun ilahi formunun güzelliği eşsizdir.”

Bunlar Kṛṣṇa'nın Vṛndāvan-lilā'sının en üstün güzellikleridir. Kṛṣṇa herkesi: Nārāyaṇ'ı, Baladev'i ve hatta Kṛṣṇa'nın Kendisini bile hayrete düşürür. O nedenle Kṛṣṇa-lilā üstündür. Kṛṣṇa'nın Kendisi Kendi Oyunlarıyla büyülenir, ve O bunu Śrī Chaitanya Mahāprabhu olarak görünüp ispat etti.

Śrī Chaitanya Mahāprabhu'nun görünmesi aynı zamanda Rādhārāṇī'nin üstün konumunu da gösterir. Kṛṣṇa Kendisini tam olarak tatmak için zuhur etmek isteyince, bunu Rādhārāṇī'nin kalbini alarak yaptı. Kṛṣṇa'nın seçiminden Rādhārāṇī'nin Kṛṣṇa'ya karşı en yüce adanmışlığa sahip olduğunu anlayabiliriz. Bunun da ötesinde anlayabiliriz ki, Rādhārāṇī'nin adanmışlığı Kendi konumunu Kṛṣṇa'nın konumundan daha da üstün hâle getirir çünkü Kṛṣṇa Onun ruh hâlini tatmak istedi.

Śrīla Svarūp Dāmodar Mahāprabhu'nun görünmesi ile ilgili bu mahrem yönleri şöyle açıklamıştır:

**śrī-rādhāyāḥ praṇaya-mahimā kīdrśo vānayaivā-
svādyo yenādbhuta-madhurimā kīdrśo vā madiyaḥ**

**saukhyam chāsyā mad-anubhavataḥ kīdṛśam veti lobhāt
tad-bhāvādhyah samajani śachī-garbha-sindhau harīnduh**
(Śrī Chaitanya-charitāmṛta: Ādi-līlā, 1.6)

“Kṛṣṇa, Rādhārāṇī’nin kalbinde Kṛṣṇa-prema’nın ne ölçüde mevcut olduğunu, Rādhārāṇī’nin Kṛṣṇa’dan ne derece tat aldığını, Ona nasıl hizmet ettiğini, Kṛṣṇa’dan ayrı kalmayı nasıl duyumsadığını bilmek isteyince—Kṛṣṇa her şeyi bu şekilde bilmek isteyince—Anne Śachī Devī’nin rahim okyanusundan *Harīndu*: altın renkli ay Śrī Gaurāṅga olarak görüldü. Rādhārāṇī’den çalınan kalp ve hâle ile Kṛṣṇa, Rādhārāṇī’nin vecdini (mahābhāva) tatmaya koyuldu.”

Tatlı Mutlak Kendi olağanüstü tatlılığını, Kendi sevgi dolu ruh hâlini ve Goloka Vṛndāvan’dan yayılan üstün aşkı tatmak isteyince, Śrī Chaitanya Mahāprabhu formunda tezahür etti. Kṛṣṇa’nın, Kendisini tam olarak tadabilmesinin tek yolu budur. Rādhārāṇī en üstün adanmışlığa sahiptir, ve Rādhārāṇī’nin ruh hâli olmadan Kṛṣṇa Kendisini tam anlamıyla tadamazdı.

Sevgi dolu ilişkiler

Eğer Rādhārāṇī’nin adanmışlık ruhunun olağanüstü konumunu anlamaya çalışmak istersek — ki Mahāprabhu bunu tatmak için zuhur etti — o zaman Rādhārāṇī ile Kṛṣṇa’nın sevgi dolu ilişkileri hakkında bir şeyler anlamak durumundayız. Rādhārāṇī ile Kṛṣṇa gençlik çağlarında Vṛndāvan’da, Kendi gizli aşk oyunlarını tadarak bir arada yaşadılar. Nihayetinde Kṛṣṇa, Vṛndāvan’ı korumak ve Yuga-avatār olarak misyonunu gerçekleştirmek üzere, dış görünüşte terk edip gitti. Rādhārāṇī için, Kṛṣṇa’nın Vṛndāvan-līlā’sı ve Kṛṣṇa’nın Mathurā-līlā’sı— Kṛṣṇa’nın Vṛndāvan dışındaki līlā’sı — her ikisi de mahābhāva ile, üstün vecdle doludur.

Kṛṣṇa Vṛndāvan’ı terk ettikten sonra, Rādhārāṇī Ondan ayrı kalmanın sınırsız hasretini hissetti. Kṛṣṇa’dan ayrı olduğu sırada Rādhārāṇī’nin duyumsadığı coşku dolu aşkın derinlikleri gözler önüne serildi. Ve Kṛṣṇa, Rādhārāṇī’nin ayrılıkta hissettiği aşkın derinliğini bilmek istediği için, Śrī Chaitanya Mahāprabhu olarak görüldü.

Rādhārāṇī Kṛṣṇa’nın hasretinin çok farklı türlerini duyumsadı, ve bu ruh hâlleri farklı Vaiṣṇava şairler tarafından ifade edilmiştir. Śrīla Bilvamaṅgal Ṭhākura şöyle yazdı,

**tvach-chhaisavam tri-bhuvanādbhutam ity avehi
mach-chāpalam cha tava vā mama vādhigamyam**

tat kiṁ karomi viralaṁ muralī-vilāsi
mugdhaṁ mukhāmbujam udikṣitum īkṣaṇābhyām⁴
(Śrī Kṛṣṇa-karṇāmṛta: 32)

Śrīla Kṛṣṇadās Kavirāj Goswāmī bu dōrtlūğü Bengali'ye *Kṛṣṇa-karṇāmṛta'dan* çevirdi, burada Rādhārāṇī'nin Kṛṣṇa'dan ayrı kalma duyguları ifade ediliyor:

tomāra mādhuri-bala, tāte mora chāpala,
ei dui, tumi āmi jāni
kāhā karō kāhā yāñ, kāhā gele tomā pāñ,
tāhā more kaha ta' āpani
(Śrī Chaitanya-charitāmṛta: Madhya-līlā, 2.62)

“Senin tatlılığının çekici gücünü, Oyunlarındaki mucizeyi ve gençliğinde flüt çalışını hayal etmek imkânsız. Gençliğimizde Benim faaliyetimin ne kadarının Senin faaliyetin ile karıştığını sadece Sen ve bir ölçüde Ben biliyoruz. Gençliğimizde birlikte nasıl oyun oynadığımızı sadece Sen ve Ben biliyoruz. Bunu başka kimse anlayamaz. Gençliğimizde doğru ya da yanlış, iyi ya da kötü ne yaptık, Biz onu bile anlayamıyoruz. Ama bu oldu. O dönemde Ben Sana nasıl kapıldım ve Sen Bana nasıl kapıldın bilmiyorduk. Şimdi o günler geçip gitti, ve kalbimde Seninle olan ilişkimizin varlığı ile, Senin hasretini hissediyorum ki bu Benim için fazlasıyla acı verici. Ben şimdi ne yapacağım?”

Rādhārāṇī'nin Kṛṣṇa'dan ayrı kalmasının en derin ruh hâline *vipralambha*: ayrılıkta beraberlik denir. Bizim bu türlü bir ayrılığı ifade etmemiz mümkün değildir. Bu tür ayrılığı nasıl ifade edeceğimizi bilmiyoruz, ve dilimiz bunu ifade etmek için asla yeterli olmayacaktır. Ancak Śrīla Guru Mahārāj'dan duyduğumuz bazı şeyleri ifade edebiliriz.

En derin dostlukta, Kṛṣṇa ile madhura-rasa'daki en derin ilişkide, Rādhārāṇī Kṛṣṇa'dan ayrı olmanın kor gibi olduğunu hissetti. *Vipralambha* ayrılığın en aşırı ruh hâli anlamına gelir. Kṛṣṇa Vṛndāvan Dhām'ı terk ettikten sonra, Rādhārāṇī o en aşırı duyguyu: ayrılıkta beraberlik duygusunu tattı.

---

4. “Ey Flüt Çalgıcısı, biliyorsun ki Senin gençliğin üç dünyayı hayrete düşürür, ve Sen de Ben de (bundan kaynaklanan) kaygımı biliyoruz. Senin güzel nilüfer yüzünü tenhada bir kere daha tam olarak görmek için ne yapabilirim Ey Flüt Çalgıcısı?”

sthāvara-jaṅgama dekhe, nā dekhe tāra mūrti

sarvatra haya tāra iṣṭa-deva-sphūrti

(Śrī Chaitanya-charitāmṛta: Madhya-līlā, 8.274)

Rādhārāṇī Kṛṣṇa'dan ayrı iken, vipralambha ruh hâli içinde, Kṛṣṇa'yı önünde, etrafında—her yerde—görürdü ve Ona sarılmaya çalışırdı.

kṛṣṇa-mayī—kṛṣṇa yāra bhitare bāhire

yāhā yāhā netra paḍe tāhā kṛṣṇa sphure

(Śrī Chaitanya-charitāmṛta: Ādi-līlā, 4.85)

Rādhārāṇī her yerde Kṛṣṇa'yı yanında görürdü. Yürüyüşe gittiği zaman Kṛṣṇa'yı etrafında görürdü ve her yerde Ona sarılmaya çalışırdı. Kṛṣṇa'dan ayrıydı ama Kṛṣṇa'nın varlığı ile dopdolu olduğunu hissedirdi. Her an Kṛṣṇa'nın mevcudiyetini hissedirdi ve ardından Ondan ayrı olduğunu hissedirdi. Her gün, her an, Ona Kṛṣṇa ile beraber olma duygusu gelir ve sonra Onu terk ederdi. Son olarak, Kṛṣṇa'nın sadece bir rüyadan ibaret olduğunu düşünürdü, umutsuz hissedirdi, ve Kendisini en çaresiz şekilde gösterirdi. Rādhārāṇī'nin Kṛṣṇa'ya olan aşkı en ender aşktır ve sadece Goloka Vṛndāvan'da mevcuttur. Rādhārāṇī'nin prema'sı *ati-gūḍha mahābhāva*, vecd dolu aşkın en mahrem formu diye bilinir.

Ayrılığın aşırı uçları

Śrīmatī Rādhārāṇī'nin vipralambha ruh hâlindeki en aşırı durum bu dörtlükte ifade edilir,

ayi dīna-dayārdra-nātha he

mathurā-nātha kadāvalokyase

hṛdayam tvad-aloka-kātaram

dayita bhrāmyati kiṁ karomy aham⁵

(Śrī Chaitanya-charitāmṛta: Madhya-līlā, 4.197)

---

5. Kalbi fakirlere karşı merhametle eriyen ey Tanrı! Ey Mathurā'nın Efendisi! Seni tekrar ne zaman göreceğim? Senden ayrı kaldığımda, kırık kalbim titrer. Ey Sevgili! Ben şimdi ne yapacağım?

Onun ruh hâli aşırı varlıklı olan ama tüm servetini kaybetmiş olan ve şimdi hiçbir servete sahip olmayan birininkine benzer. *Ayi Dīna-dayārdra-nātha* he: O Kendi servetini hissedemez ve sanki çok çok fakirmiş gibi Kṛṣṇa'ya seslenir.

devī kṛṣṇa-mayī proktā rādhikā para-devatā
sarva-lakṣmī-mayī sarva-kāntiḥ sammohinī parā
(Bṛhad-Gautamīya-tantra)

Rādhārāṇī her şeyin —aşk, güzellik, cazibe, bağlılık, servet ve benzerlerinin—en yüce sahibesidir ama O, Kṛṣṇa'dan ayrı olduğunda hiçbir şeye sahip olmadığını düşünür. Kṛṣṇa'dan ayrı olma duygularının yoğunluğu nedeniyle Kendi servetini hissedemez. Her şeyden vazgeçer ve duygularını Kṛṣṇa'ya şöyle ifade eder: “Sen Benim en sevgili varlığımın ve Ben Senin hasretine katlanamıyorum. Ama bunu tam olarak söyleyemem çünkü Senden hiç umut almıyorum. Sevgili arkadaşım, Sen Bana herhangi bir umudun zenginliğini vermedin. *Ayi Dīna-dayārdra-nātha*: Sen çok fakir olanlara karşı merhametlisin. Karşında duran Beni göremiyor musun? Ben çok ama çok fakirim!

“Ey Mathurānāth, önceleri Sen Vṛndāvaneśvar'dın [Vṛndāvan'ın Efendisi]. Rāseśvar'dın [rāsa dansından zevk alan]. Rādhā Ramaṇ'dın [Rādhā'yı hoşnut eden]. Samimi ilişkimizde Sen kalbimi sevinçle doldurdun. Benimle ve bütün Vraja-gopī'lerle Vṛndāvan-lilā'nda mükemmel bir şekilde mevcuttun. Oysa şimdi gittin ve Mathurā Maṇḍal'ın kralı oldun. Şimdi Sen Mathurānāth'sın, Mathurā'nın Efendisi'sin. Artık Vṛndāvannāth, Vṛndāvan'ın Efendisi değilsin. Ne diyebilirim? *Kadāvalokyase*: Ben Seni görmek istiyorum. Hiç olmazsa Seni görmek istiyorum. *Hṛdayam Tvad-aloka-kātaram*: Seni görmemek Bana, kalbime çok acı verdi. *Dayita bhrāmyati kim karomy Aham*: Ben şimdi ne yapacağım? Bilmiyorum. Yapabileceğim hiçbir şeyin olmadığını hissediyorum, ama bir yandan da Senden ayrı olmaya katlanamıyorum. Sana böylesine aşırı hasret duyarken, bedenimi terk edemiyorum, ama bedenimde de kalamıyorum.” Bu dörtlük Rādhārāṇī'nin kalbinin ifadesidir.

mahābhāva-svarūpā śrī-rādhā-ṭhākuraṇī
sarva-guṇa-khani kṛṣṇa-kāntā-śiromaṇi
(Śrī Chaitanya-charitāmṛta, Ādi-līlā, 4.69)

“Rādhārāṇī Mahābhāva'nın Kendisidir, Kṛṣṇa'nın en üstün hizmetkârıdır.”

Onun kalbinde olanı kim ifade edebilir? Rādhārāṇī'nin en derin, umutsuz ayrılık ruh hâlini kim duyumsayabilir ve ifade edebilir?

ei śloka kahiyāchhena rādhā-ṭhākuraṇī

tāra kṛpāya sphuriyāchhe mādhavendra-vāṇī

(Śrī Chaitanya-charitāmṛta: Madhya-līlā, 4.194)

Kṛṣṇa'dan ayrı kalmanın derinliğini sadece Rādhārāṇī'nin Kendisi ifşa edebilirdi. Onun duyguları sadece Onun lütfuyla, Mādhavendra Purī'nin kalbinden geçerek bu dünyada tezahür etti. Mādhavendra Purī bu dünyayı terk ederken, Rādhārāṇī'nin ayrılıktan kaynaklanan vecd dolu ruh hâlini bu śloka vasıtasıyla tattı, *ayi Dīna-dayārdra-nātha he*.

śeṣa-kāle ei śloka paṭhite paṭhite

siddhi-prāpti haila purīra ślokera sahite

(Śrī Chaitanya-charitāmṛta: Madhya-līlā, 4.196)

Mādhavendra Purī bedenini terk ederken durmadan bu śloka'yı okudu ve anlamını dile getirdi. Daha sonra, Mahāprabhu Śrī Chaitanyadev, Rādhārāṇī'nin adanmışlık ruh hâlini Mādhavendra Purī'nin bu śloka'sı vasıtasıyla tattı. *Śrī Chaitanya-charitāmṛta'da* anlatıldığına göre, Mahāprabhu Remuna'daki Gopīnāth Tapınağını ziyaret ettiği zaman bu dörtlükte ifade edilen vipralambha ruh hâli Onu ele geçirdi. Bu śloka'yı sadece bir ya da iki kere okudu ve sonra daha fazla konuşamadı.

'ayi dīna, ayi dīna' bale bāra-bāra

kaṅthe nā niḥsare vāṇī, netre āsru-dhāra

(Śrī Chaitanya-charitāmṛta: Madhya-līlā, 4.201)

O, sadece şunu söyleyebildi, "*Ayi dīna! Ayi dīna!* Ben çok fakirim! Hiçbir şeyim yok!" Tekrar tekrar söyleyebildiği tek şey buydu. Bu vipralambha ruh hâli içinde ağlayarak kendinden geçti ve Gopīnāth'ın Tapınağında yere düştü.

kibā gaurachandra ihā kare āsvādana

ihā āsvādite āra nāhi chauṭha-jana

(Śrī Chaitanya-charitāmṛta: Madhya-līlā, 4.195)

"Mahāprabhu bu śloka'nın anlamını tattı ve bu yolla Kṛṣṇa-prema'nın kapısını açtı. Bu maddesel dünyada dördüncü bir kişi daha bu śloka'yı böyle tatmamıştır. Sadece Rādhārāṇī, Mādhavendra Purī ve Mahāprabhu Śrī Chaitanyadev anlamını tatmışlardır."

rādhā kṛṣṇa-praṇaya-vikṛtir hlādinī śaktir asmād
ekātmānāv api bhuvi purā deha-bhedaṁ gatau tau
chaitanyākhyam prakāṣam adhunā tad-dvayam chaikyam āptaṁ
rādhā-bhāva-dyuti-suvalitaṁ naumi kṛṣṇa-svarūpam

(Śrī Chaitanya-charitāmṛta: Ādi-līlā, 1.5)

Śrī Chaitanya Mahāprabhu Kṛṣṇa'nın ta Kendisidir, ama O şimdi Rādhārāṇī'nin Kṛṣṇa-prema'sını tatmak için Rādhā ile Kṛṣṇa'nın bir olmuş ilahi formuna dönüştü. Rādhārāṇī ve Śrī Chaitanya Mahāprabhu aslında birbirlerinden farksızdırlar. Mahāprabhu, Kṛṣṇa-prema'nın ilahi vecdini Rādhārāṇī'nin tattığı şekliyle tatmak ve Rādhārāṇī'nin, aşkıyla, şefkatiyle, cazibesıyla, güzelliğiyle ve benzeri şeylerle Kṛṣṇa'ya olağanüstü sevinç ve vecd verme yolunu görmek için göründü. Kṛṣṇa'nın Śrī Chaitanya Mahāprabhu olarak görünmesinin saklı amacı budur.

“Ey adanmış kullar! Rasadan tad alanlar!
Bu dünyadaki ölümünüze kadar durmaksızın
Vedalar'ın dilek ağacının olgun meyvesi olan ve
Śukadev Goswāmī'nin ağzından çıkan nektarla
zenginleşen Śrīmad Bhāgavatam rasisini yudumlayın.

